

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10C/59/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8811204431
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8811204431.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Martinom Kopinom, v právnej veci žalobkyne: Ľ. Q., N.. XX.XX.XXXX, A. N. S. Č.. XXX, XXX XX, štátny občan SR, zast. JUDr. Stanislav Kaščák, advokát so sídlom Vranov nad Topľou Ulica 1. Mája č. 1246, 093 01, proti žalovaným: 1/ Q. V. V., N.. XX.X.XXXX, A. Y. XX/XX, M. N. C., XXX XX, štátny občan SR 2/ Q. V. B., A. Y. XX/XX, M. N. C., XXX XX, štátny občan SR, obidvaja zast. JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák PhD. Južná trieda 28, 040 01 Košice, 3/ Allianz - Slovenská poisťovňa, .a.s, Dostojevského rad 4, Bratislava 815 74, IČO: 00 151 700, v konaní o náhradu škody a ochranu osobnosti, takto o základe uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a o časti uplatneného nároku na náhradu škody,

rozhodol:

- I. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ sú povinní spoločne nerozdielne zaplatiť žalobkyňi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 25 000,- eur a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietla.
- III. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/, 2/ a 3/ v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na súde dňa 27.5.2011 domáhala zaplata náhrady škody vo výške 5.639,63 EUR spolu s úrokom z omeškania od 4.2.2011 do zaplata, a nemajetkovej ujmy vo výške 100.000,- EUR, voči žalovaným 1/, 2/ a 3/.
2. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ zhodne neuznávali nárok žalobkyne a žiadali žalobu zamietnuť.
3. Rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 20.3.2012, sp. zn. 10C/59/2011 súd rozhodol o základe uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a o časti uplatneného nároku na náhradu škody tak, že určil, že žalobkyňa má právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. §-u 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, voči žalovaným v 1/ až 3/ rade, ktorí jej zodpovedajú spoločne a nerozdielne. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch bude vyčíslená v konečnom rozsudku. Ďalej súd prvej inštancie týmto rozsudkom žalobu v časti o zaplata náhrady škody vo výške 5 639,63 eur s 9% úrokom z omeškania ročne od 4.2.2011 do zaplata zamietol. Tento rozsudok súdu prvej inštancie o základe nároku nadobudol právoplatnosť dňa 24. 1.2014 po tom, čo bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 7.11.2013, sp. zn. 19Co/138/2012-141.
4. Z tohto dôvodu už súd sa ďalej nezaoberal skúmaním danosti a oprávnenosti základu nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ani danosťou aktívnej legitímácie žalobkyne, ani pasívnej legitímácie všetkých troch žalovaných v tomto konaní. Súd sa v ďalšom priebehu konania

sústredil len na zistenie a vyhodnotenie výšky nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a za tým účelom doplnil dokazovanie.

5. Žalobkyňa už v podanej žalobe preukázala listinnými dôkazmi, že smrť jej syna C. Q. mala na jej osobnosť veľmi negatívne následky, v dôsledku ktorých žalobkyňa začala pravidelne ako pacient navštevovať psychiatrickú ambulanciu MUDr. Dagmar Breznoščákovej. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že aj ku dňu vydania tohto rozsudku stále je evidovaná ako pacient v ambulancii v forme liečby. Z poslednej písomnej správy tejto psychiatrickej ambulancie zo dňa 6.12.2018, ktorá bola predložená žalobkyňou súdu, vyplýva, že anamnestické údaje oproti predchádzajúcim vyšetreniam sú bez podstatných zmien, žalobkyňa trpí depresívnou epizódou od roku 2009, po tragickom úmrtí syna, od roku 2009 užíva predpísané lieky - antidepresíva. Súd mal preto za preukázané, že psychická ujma, dlhodobého charakteru, ktorú v priebehu konania bez zmeny vyjadrovala žalobkyňa je preukázaná aj objektívnym spôsobom, a to priebežnými potvrdeniami psychiatrickej ambulancie MUDr. Dagmar Breznoščákovej. Táto ujma žalobkyni vznikla v príčinnej súvislosti s úmrtím jej syna C.Á. Q. pri dopravnej nehode, za ktorú zodpovedajú žalovaní 1 až 3.

6. Žalobkyňa vo svojej výpovedi v súdnom konaní vypovedala o tom, aké pociťuje psychické stavy v dôsledku smrti syna Tomáša. Vypovedala podrobne o svojom zlom psychickom stave, o tom, ako sa jej zmenila podstatne k horšiemu kvalita života, o smútku a trápení, ktoré prežíva bez prestávky od smrti syna. Na počesť a pamiatku syna, nebohého C. Q. organizuje pravidelne každoročne žalobkyňa so svojou rodinou futbalový memoriál. Žalobkyňa vypovedala aj o tom, ako smrť syna mala vplyv na jej schopnosť zotrvať v zamestnaní v spoločnosti Coop Jednota, kde pred smrťou syna pracovala ako vedúca predajne. V dôsledku tejto traumy prišla o toto zamestnanie, pretože nebola spôsobilá riadne sa sústrediť a podávať adekvátne pracovné výkony.

7. Dcéra žalobkyne J. Q. podrobne a presvedčivo súdu popísala zmeny v osobnosti jej matky, ako sa matka v správaní aj prežívaní zmenila pod vplyvom tragickej smrti C. Q., najmä o tom, ako z veselej ženy žijúcej spoločenským životom sa stala uzavretá osoba, ktorá len v nevyhnutnej miere udržiava sociálne kontakty s okolím. Súd vyhodnotil výpoveď tejto svedkyne ako vierohodnú a presvedčivú, aj napriek tomu, že sa jedná o dcéru žalobkyne.

8. Rovnako aj svedok R. V. vypovedal o zmene, ktorú on sám osobne spozoroval v správaní a prežívaní žalobkyne, v porovnaní stavu pred tragickou smrťou C. Q. a po tejto udalosti. Svedok R. V. nie je príbuzným žalobkyne, je susedom v Obci Nižný Hrušov, kde býva žalobkyňa a túto osobne poznal aj pred smrťou C. Q.. Súd vyhodnotil výpoveď tohto svedka ako vierohodnú a presvedčivú.

9. Žalovaní 1/ a 2/ sa súdneho konania prakticky nezúčastnili osobne, vždy iba cestou nimi povereného právneho zástupcu a v konaní sa vôbec nevyjadrili. Žalovaná 3/ - poisťovňa nárok uplatnený žalobkyňou poprela.

10. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

11. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

12. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

13. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobkyňa v dôsledku smrti svojho syna C. Q. utrpela závažný, neoprávnený a nezvratný zásah do práva na ochranu jej osobnosti, Primeraným zadostučinením je náhrada utrpenej nemajetkovej ujmy v peniazoch. Iné prostriedky satisfakcie - trestnoprávne odsúdenie vinníka nehody Q. V. rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 12T 131/2009 z 20.1.2010 nie sú dostatočné na zmiernenie ujmy a prežitých útrap žalobkyne.

14. Výšku náhrady určil súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

15. Žalobkyňa je matkou neb. C. Q., N.. X.XX.XXXX. S motorovým vozidlom Škoda Felicia, EvČ: M.-XXXAK bola dňa 29.6.2009 spôsobená žalovaným 1/ vodičom Q. V., N.. XX.X.XXXX, dopravná nehoda, pri ktorej došlo k úmrtiu syna žalobkyne - C. Q., N.. X.XX.XXXX. Za tento skutok bol žalovaný 1/ vodič vozidla - Q. V. uznaný vinným zo spáchania trestného činu usmrtenia a ublíženia na zdraví a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, a to rozsudkom Okresného súdu Vranov n. T. zo dňa 20.1.2010, sp. zn. 12T/ 131/2009-264.

16. Súd mal z výsledkov dokazovania za preukázané, že žalobkyňa mala s nebohým synom Tomášom výborný vzťah, založený na vzájomnej láske a dôvere. Zavinenou smrťou syna došlo k definitívnemu a nezvratnému prerušeniu psychosociálnych väzieb žalobkyne k synovi v mladom veku 19 rokov, kedy syn zomrel. Žalobkyňa má v príčinnej súvislosti s tým poškodenú psychiku v tom ohľade, že jej zmysel života bol vážne poškodený, od smrti syna prestala mať radosť zo života, nedokáže sa vôbec tešiť ani z ničoho radosť hoci predtým bola veselým človekom, vždy sa vracia v myšlienkach k dopravnej nehode a smrti, má výrazne a vždy len jednostranne depresívne myslenie. Tiež bolo preukázané, že sa narušili jej vzťahy s priateľmi a známymi, pretože žalobkyňa sa stráni spoločenského kontaktu ktorý pred smrťou syna udržiavala, je uzavretá sama do seba. Tento stav predstavuje závažný neoprávnený zásah do práva žalobkyne na ochranu jej osobnosti.

17. Pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súd pri zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutkových zistení určil túto náhradu v sume 25 000,- Eur. Táto suma je primeranou náhradou s ohľadom na zistené skutkové okolnosti, ako vyplynuli z vykonaného dokazovania.

18. Suma 100 000,- Eur, ktorej sa žalobou domáhala žalobkyňa je neprimeraná. Žalobkyňa má stále zachované rodinné vzťahy a napriek dlhodobému ambulantnému liečeniu na psychiatrii nedošlo u žalobkyne k vzniku duševnej choroby.

19. Súd v tejto súvislosti pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy poukazuje aj na podobné prípady, ktoré boli v súdnych konaniach riešené na iných všeobecných súdoch v SR. Napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.11.2013 v konaní pod sp. zn. 24Co/479/2012, kde súd priznal otcovi náhradu ujmy v peniazoch vo výške 25 000,- Eur uplatnenú otcom z dôvodu smrti jeho syna pri dopravnej nehode, tiež na rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 28.10.2013 v konaní pod sp. zn. 8Co/264/2013, kde súd priznal dieťaťu náhradu ujmy v peniazoch vo výške 23 000,- Eur uplatnenú dieťaťom z dôvodu smrti jeho rodiča v dopravnej nehode, a tiež aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. 9. 2013 v konaní pod sp. zn. 3Cdo/228/2012, kde súd priznal otcovi náhradu ujmy v peniazoch vo výške 23 000,- Eur uplatnenú otcom z dôvodu smrti jeho syna pri dopravnej nehode. Ďalej napr. porovnaj Rozsudok Krajského súdu v Bratislave 6Co 217/2014 potvrdený Rozsudkom NS SR 6Cdo 92/2015, Rozsudok Krajského súdu v Trnave 24Co 368/2015, Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici 12Co 465/2014, atď.

20. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, výsledky dokazovania a právne hodnotenie nárokov a tvrdení účastníkov konania, súd žalobe žalobkyne vyhovel čiastočne do výšky 25 000,- Eur. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol.

21. Žalobkyňa bola v tomto konaní úspešná. Tvrdenia uvedené v žalobe sa preukázali vykonaným dokazovaním. Danosť samotného nároku bola daná právoplatným rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 20.3.2012.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že žiaden právny predpis nestavuje exaktne výšku nároku fyzickej osoby uplatneného v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka, ale vždy výška nároku závisí od voľnej úvahy súdu, preto súd považuje žalobkyňu za úspešnú v celom rozsahu. Na rozdiel od konaní, kde sa nároky na peňažné plnenie odvíjajú od vopred známej veličiny, ako je napríklad hodnota kúpnej ceny, výška peňažného dlhu zo zmluvy, a podobne, je vysoko nepravdepodobné, aby žalobca vedel vopred určiť presne sumu, ktorú bude následne súd po vykonanom dokazovaní považovať za primeranú na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

23. Súd preto priznal žalobkyni aj nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu voči všetkým trom žalovaným.

24. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške trov konania bude rozhodnuté následne samostatným uznesením, postupom podľa § 262 ods. 2 C.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.